

det er, der er ved at ske med danskerne, og det skal være mit sidste punkt.

Fru Mimi Jakobsen spurgte: Er det sådan, at balancerne mellem det materielle, altså reglerne, og det menneskelige er ved at komme ud af trit med hinanden? Er det sådan, at danskerne i kraft af, at de har fået flere penge mellem hænderne, i virkeligheden har glemt deres eget ansvar og engagement i et samfund, der engagerer sig for dem? Ja, man er presset og stresset i sin dagligdag, og vi politikere har måske ikke altid den følsomhed, der skal til for lige præcis at kunne kommunikere med det enkelte menneske.

Jeg tror, fru Mimi Jakobsen brugte ordet massebetegnelser, og jeg vil gerne gå lidt tættere på og sige, at jeg opfatter det på en måde sådan, at udfordringen er: Hvordan får vi folk til at genopdage samfundsengagementet og fællesskabsfølelsen? Hvordan kan det lade sig gøre? Jeg har ikke noget endeligt svar på det, men jeg tror, en del af svaret er nogle af de folkehøringer, vi har sat i gang, ikke blot på nationalt, men også på regionalt og lokalt plan. Jeg tror, en del af svaret også er at finde i det svar, jeg gav til hr. Holger K. Nielsen om i højere grad at indrette systemet efter den gruppe mennesker, vi kan få fat på, men jeg tror også, det hænger sammen med noget andet.

Jeg ved af erfaring, at ethvert fremskridt altid har sin pris. Når livet bliver bedre, bliver det også mere krævende, og de valg, vi skal foretage, bliver mere krævende, når vi bliver rigere, fordi vores ansvar bliver større. De internationale kræfter, der påvirker os i disse år, er mere langtrækkende og ansigtsløse, end vi tidligere har været vant til, og samtidig er vores materielle velstand blevet større, og vores rejsefrihed og frugterne af vores egen arbejdsindsats er blevet noget vigtigt. Alt dette har fundamental indflydelse på mennesker og familier, og alt dette deler os op i dem, der er usikre over for fremtiden, og de skråriskre, der nok mener at kunne magte det.

For politikere og regeringer i hele verden åbner der sig nu nogle horisonter, vi skal prøve at få styr på, og må jeg sige afslutningsvis, at politik nu er noget globalt. Hvis vi virkelig skal sikre det bedste for vort folk, er vor politik også international og europæisk politik, og vores vision er – sagt til CD og fru Mimi Jakobsen – et samfund, hvor vi har frigjort alle evner og talenter og har rustet alle mennesker til at kunne klare sig i de nye globale forandringer.

Jeg håbede, da jeg fik ordet, at jeg kunne komme hele vejen rundt, og jeg siger tak for debatten.

Formanden:

Og det lykkedes.

Jeg har noteret to korte bemærkninger i første omgang. Først hr. Keld Albrechtsen og derefter hr. Frank Aaen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Statsministeren blev vældig trist over at høre mine bemærkninger om regeringens holdning til euroen, og statsministeren gik så vidt som til at beskyldte Enhedslisten for nationalisme og samarbejde med det yderste højre. Jeg skal undlade at beskyldte statsministeren for det samme, for selv om Mogens Glistrup går ind for euroen, vil jeg ikke antyde, at der er indgået en alliance mellem statsministeren og Mogens Glistrup, så kunne vi ikke være fri for at diskutere på det niveau?

Så påstod statsministeren, at man både folkeretligt og statsretligt har mulighed for at melde sig ud af euroen, hvis man er kommet til at melde sig ind i den. Statsministeren er vel godt klar over, at Traktaten ikke giver nogen mulighed for at komme ud igen, så jeg vil godt bede statsministeren komme herop og forklare, hvordan i alverden det folkeretligt og statsretligt skulle være muligt at komme ud af euroen, når Traktaten helt udtrykkeligt fastslår, at det ikke kan lade sig gøre.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

I argumentationen mod Enhedslisten henviste statsministeren til EMS'en. Den brød sammen, ja, det gjorde den, men hvad skete der i øvrigt dengang? I EMS'ens tid var der en lang periode med stor økonomisk fremgang, og det var et fint system, hvor landene havde selvstændige valutaer, og hvor kurserne løbende blev tilpasset i forhold til den reelle udvikling i de enkelte lande. Det er faktisk det, man har kurser til. Alle kender dem jo, det er lige meget, om de er mere værd end kronen, og fordi der skete sådan en tilpasning, kunne vi blive ved med at sælge varer til Tyskland. Det virkede upåklageligt uden store kriser.

Først den dag, og det er meget interessant, EMS'en troede, den var blevet til en ØMU, den dag, hvor man fastfros kurserne i stedet at have